

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۰/۶۷۶۵۳۸

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۵/۲۹

پیوست: دارد

تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها

«ثبت سیستم اتوماسیون»

کلیه گمرکات اجرایی کشور

با سلام و احترام،

به پیوست تصویر نامه ۱۴۰۰/۱۰۰/۱۱۵۵۴ مورخ ۱۴۰۰/۴/۹ رئیس کل محترم سازمان توسعه تجارت ایران منضم به صورتجلسه تصمیمات جلسه مورخ ۱۴۰۰/۴/۶ سازمان مزبور با موضوع بررسی چالش‌های مربوط به احراز مبدأ کالا در گواهی‌های مبدأ مشمول قانون موافقتنامه اورآسیا ارسال می‌گردد. با توجه به بند (۳) صورتجلسه مزبور "انجام بازرسی تصادفی و در صورت وجود تردید منطقی در زمینه احراز مبدأ کالاهای وارداتی مشمول موافقتنامه ترجیحی ایران و اوراسیا (قابل تعمیم به سایر موافقت‌نامه‌های ترجیحی) توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان ملی استاندارد و وزارت صنعت، معدن و تجارت" و در اجرای ماده ۵۸ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی دستور فرمایید بررسی و در صورت مشاهده مغایرت طبق بند فوق‌الاشاره مراتب را جهت بررسی به این دفتر اعلام نمایند. ضمناً مسئولیت حسن اجرای این بخشنامه برعهده بالاترین مقام اجرایی آن گمرک می‌باشد.

علی وکیلی
مدیر کل دفتر واردات

رونوشت:

۱- معاونت محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری، در اجرای بند (۱) نامه شماره ۹۰۶۲۶ مورخ ۱۲/۸/۹۹ آن معاونت محترم جهت استحضار

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل

شماره: «LetterNo»

تاریخ: «LetterDate»

پیوست:

۱۵۵/۱۱۵۵۴

۱۴، ۴، ۹

«بسمه تعالی»

«تولید، پشتیبانی ها و مانع زدایی ها»

جناب آقای مهاجر

معاون محترم دیپلماسی اقتصادی - وزارت امور خارجه

جناب آقای میراشرافی

معاون محترم وزیر و رئیس کل گمرک ج.ا.ایران

جناب آقای صادقی نیارکی

معاون محترم امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت ایران

جناب آقای شافعی

رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

جناب آقای شریعتی

رئیس محترم سازمان ملی استاندارد ایران

موضوع: بررسی چالشهای مربوط به احراز مبدا کالا در گواهی های مبدا و ارائه راهکارها

با سلام

احتراماً، پیرو نامه شماره ۱۴۰۰/۱۰۰/۹۷۳۱ مورخ ۱۴۰۰/۳/۳۱ در خصوص دعوت به جلسه "بررسی چالشهای مربوط به احراز مبدا کالا در گواهی های مبدا و ارائه راهکارها"، به پیوست صورتجلسه و تصمیمات متخذه این جلسه جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی ارسال می گردد.

شایان ذکر است خوشبختانه با راه اندازی "سامانه توانیران" که پیرو دستور العمل "نحوه محاسبه عمق ساخت داخل محصول" موضوع ماده ۲ از آیین نامه اجرایی ماده ۴ "قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی"، توسط معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت و اعلام آمادگی "مرکز ساخت داخل" این معاونت بعنوان مسوول این دستورالعمل، جهت همکاری با اتاق بازرگانی ایران و ایجاد دسترسی آن اتاق به سامانه مذکور در راستای بهره مندی از اطلاعات مورد نیاز برای صدور گواهی های مبدا ایران، موضوع احراز دقیقتر و اصولی تر مبدا کالا در بعد داخل کشور و صدور گواهی های مبدا، مسیر دقیق تر و اصولی تری را در پیش خواهد گرفت.

همچنین مقرر شد گمرک مطابق قوانین امور گمرکی، آیین نامه اجرایی آن و قانون موافقتنامه موقت تشکیل منطقه تجارت آزاد بین ایران و اوراسیا، نسبت به بازرسی تصادفی و موردی محموله های

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل

شماره: «LetterNo»

تاریخ: «LetterDate»

پیوست:

«بسمه تعالی»

«تولید، پشتیبانی ها و مانع زدایی ها»

وارداتی مشمول موافقتنامه از لحاظ تطابق مندرجات گواهی مبدا وارده با نوع کالا و احراز مبدا کالا با همکاری دستگاههای ذیربط از جمله سازمان ملی استاندارد ایران و مراکز آزمایشگاهی ذیربط و وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام نماید و "کمیته ملی قواعد مبدا موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا"، به عنوان مسوول هماهنگی و نظارت بر امور اجرایی قواعد مبدا نیز با همکاری "کمیته ملی امور گمرکی موافقتنامه ایران و اوراسیا"، پیشنهادات لازم را در مورد کالاهای وارداتی که نیاز به بازرسی دارند، به گمرک ج.ا.ایران اعلام نماید. امید می رود این مهم نیز با نگاه ملی و همکاری تمامی دستگاههای ذیربط در مسیر پیشرفت بیشتری قرار گرفته و نهادها و زیرساختهای فنی و نیروی انسانی متخصص حسب نیاز تکمیل و ارتقا یابد. ۱۳۹۵۸۲۵

حمید زادبوم

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل

شماره: «LetterNo»

تاریخ: «LetterDate»

پیوست:

«بسمه تعالی»

«تولید، پشتیبانی ها و مانع زدایی ها»

جناب آقای مهاجر

معاون محترم دیپلماسی اقتصادی - وزارت امور خارجه

جناب آقای میراشرقی

معاون محترم وزیر و رئیس کل گمرک ج.ا.ایران

جناب آقای صادقی نیارکی

معاون محترم امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت ایران

جناب آقای شافعی

رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

جناب آقای شریعتی

رئیس محترم سازمان ملی استاندارد ایران

موضوع: بررسی چالشهای مربوط به احراز مبدا کالا در گواهی های مبدا و ارائه راهکارها

با سلام

احتراماً، پیرو نامه شماره ۱۴۰۰/۱۰۰/۹۷۳۱ مورخ ۱۴۰۰/۳/۳۱ در خصوص دعوت به جلسه "بررسی چالشهای مربوط به احراز مبدا کالا در گواهی های مبدا و ارائه راهکارها"، به پیوست صورتجلسه و تصمیمات متخذه این جلسه جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی ارسال می گردد.

شایان ذکر است خوشبختانه با راه اندازی "سامانه توانیران" که پیرو دستور العمل "نحوه محاسبه عمق ساخت داخل محصول" موضوع ماده ۲ از آیین نامه اجرایی ماده ۴ "قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی"، توسط معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت و اعلام آمادگی "مرکز ساخت داخل" این معاونت بعنوان مسوول این دستورالعمل، جهت همکاری با اتاق بازرگانی ایران و ایجاد دسترسی آن اتاق به سامانه مذکور در راستای بهره مندی از اطلاعات مورد نیاز برای صدور گواهی های مبدا ایران، موضوع احراز دقیقتر و اصولی تر مبدا کالا در بعد داخل کشور و صدور گواهی های مبدا، مسیر دقیق تر و اصولی تری را در پیش خواهد گرفت.

همچنین مقرر شد گمرک مطابق قوانین امور گمرکی، آیین نامه اجرایی آن و قانون موافقتنامه موقت تشکیل منطقه تجارت آزاد بین ایران و اوزاسیا، نسبت به بازرسی تصادفی و موردی محموله های

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل

شماره: «LetterNo»

تاریخ: «LetterDate»

پیوست:

«بسمه تعالی»

«تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها»

وارداتی مشمول موافقتنامه از لحاظ تطابق مندرجات گواهی مبدا وارده با نوع کالا و احراز مبدا کالا با همکاری دستگاههای ذیربط از جمله سازمان ملی استاندارد ایران و مراکز آزمایشگاهی ذیربط و وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام نماید و "کمیته ملی قواعد مبدا موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا"، به عنوان مسوول هماهنگی و نظارت بر امور اجرایی قواعد مبدا نیز با همکاری "کمیته ملی امور گمرکی موافقتنامه ایران و اوراسیا"، پیشنهادات لازم را در مورد کالاهای وارداتی که نیاز به بازرسی دارند، به گمرک ج.ا.ایران اعلام نماید. امید می رود این مهم نیز با نگاه ملی و همکاری تمامی دستگاههای ذیربط در مسیر پیشرفت بیشتری قرار گرفته و نهادها و زیرساختهای فنی و نیروی انسانی متخصص حسب نیاز تکمیل و ارتقا یابد. ۱۳۹۵۸۲۵

حمید زادبوم

رونوشت:

جناب آقای مفتاح، قائم مقام محترم وزیر در امور بازرگانی، جهت استحضار

جناب آقای میرزاخانی، دستیار محترم وزیر نیرو در کمیسیون همکاری اقتصادی و بازرگانی ایران و روسیه، منضم به پیوستها جهت

آگاهی

نایب‌کننده: جناب آقای سیدی، مشاور امور بین الملل و توافق نامه های تجاری،

تهیه کننده: حاجی کریمی، دبیرمیز سازمانهای منطقه ای و بین المللی

سازمان توسعه تجارت ایران

فرم صورت جلسه

عنوان / موضوع جلسه: جلسه بررسی چالشهای مربوط به احراز مبدا کالا در گواهی های		شماره جلسه: یک
مبدا و ارائه راهکارها		تاریخ: ۱۴۰۰/۴/۶ صفحه: ۱ از ۲
رئیس جلسه: جناب آقای حمید زادبوم (معاون محترم وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت)		محل برگزاری: سازمان توسعه تجارت
مدعوین: لیست پیوست		ساعت شروع: ۱۰:۳۰ ساعت پایان: ۱۲:۳۰
غایبین: ---		

خلاصه مذاکرات و مطالب ارائه شده

شرح جلسه

جلسه به ریاست جناب آقای زادبوم معاون محترم وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت و حضور نمایندگان دستگاههای ذیربط از وزارت صنعت معدن و تجارت، سازمان ملی استاندارد، گمرک ج.ا.ایران، اتاق بازرگانی ایران، وزارت نیرو، و وزارت امور خارجه برگزار گردید. در ابتدای جلسه آقای زادبوم با تشریح اهمیت موضوع قواعد مبدا به ویژه با توجه به در پیش بودن موافقتنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، ارتقای نظام و سازوکار اجرای قواعد مبدا در کشور را در راستای حمایت از تولید داخلی و همچنین حرکت در چارچوب قواعد روز دنیا یک ضرورت دانست. ایشان با اشاره به ملی بودن موضوع، بر لزوم همکاری همه دستگاهها برای رسیدن به چارچوبی دقیق و منسجم برای موضوع اجرای قواعد مبدا در کشور تأکید کردند. سپس آقای سیدی مشاور امور بین الملل و توافق نامه های تجاری نیز نکاتی در زمینه کاربردهای گواهی مبدا و اهمیت آن و اثرات آن در عرصه تجارت بین الملل ارائه کردند.

در این جلسه همچنین مطالبی که در قالب اسلاید توسط دبیر میز اوراسیا سازمان توسعه تجارت ایران در خصوص موضوع قواعد مبدا، قوانین داخلی و قواعد بین المللی با تأکید بر موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا و چالشها و اقدامات در سه حوزه صدور، ارزیابی و تأیید گواهی مبدا تهیه شده بود، ارائه شد. (پاورپوینت ارائه شده به پیوست می باشد). سپس نمایندگان دستگاهها، دیدگاهها و پیشنهادات خود را در این زمینه مطرح کردند.

اهم موارد مطروحه توسط حاضرین جلسه به شرح ذیل می باشد:

- تدوین دستور العمل نحوه محاسبه عمق ساخت داخل محصول در ۱۴۰۰/۲/۲۵ موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور مصوب ۹۹/۷/۱۲
- ایجاد سازوکار اجرایی "سامانه توانیران" جهت درج مشخصات کالاها و بنگاهها برای ثبت توانمندی ها و تعیین درصد عمق ساخت داخل محصولات با مسوولیت مرکز ساخت داخل، ماشین سازی و تجهیزات- معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت
- تشریح روش ثبت اطلاعات بنگاهها در سامانه توانیران و ارائه مدارک توسط بنگاههای تولیدی
- امکان دسترسی اتاق بازرگانی ایران به عنوان مرجع صدور گواهی مبدا به اطلاعات مربوط به درصد عمق ساخت داخل محصولات

- تبادل اطلاعات بین اتاق بازرگانی ایران و مرکز ساخت داخل در زمینه درصد ساخت تولید داخل و سایر اطلاعات مورد نیاز جهت صدور گواهی مبدا و الزام صادرکنندگان/واحدهای تولیدی جهت ثبت کالای تولیدی/بنگاه تولیدی در سامانه مزبور
- ارائه توضیحات در خصوص شیوه کار سازمان ملی استاندارد و آزمایشگاه ها و مراکز بازرسی تأیید صلاحیت شده مطابق با استانداردهای بین المللی
- اعلام آمادگی سازمان ملی استاندارد جهت همکاری در زمینه انجام آزمایشها و بازرسی ها حسب موارد درخواستی
- تشریح مواد قانونی مربوط به قواعد مبدا در قانون امور گمرکی، آیین نامه اجرایی آن و موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا
- مسوولیت گمرک ایران در زمینه بررسی گواهی های مبدا وارده به گمرکات (گواهی های مبدا صادر شده توسط کشورهای دیگر) بر اساس قانون امور گمرکی، آیین نامه اجرایی آن و موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا
- همکاری کلیه دستگاههای ذیربط برای بررسی احراز مبدا کالای وارداتی توسط گمرک ج.ا.ایران
- ارائه پیشنهادات در زمینه بازدید و واریسی تصادفی محموله های وارداتی دارای گواهی مبدا موافقتنامه ای
- لزوم جمع آوری اطلاعات میدانی از طرف فعالین اقتصادی داخلی، سفارت های ایران در اوراسیا و دستگاههای ذیربط در زمینه کالاهای وارداتی به ایران در چارچوب موافقتنامه از لحاظ مبدا کالا
- لزوم بررسی دقیق استعلامات دریافتی از گمرکات طرف اوراسیا در رابطه با تأیید گواهی مبدا به ویژه در زمینه احراز مبدا کالا از جمله: بررسی مدارک متقاضی/صادرکننده گواهی مبدا مربوط، بازدید و کسب اطلاعات در زمینه بنگاه متقاضی گواهی مبدا و درخواست هرگونه اطلاعات و مدارک از صاحب گواهی مبدا جهت اثبات اظهارات مبنی بر احراز مبدا کالا (در صورت عدم اثبات، گواهی مبدا مربوط تأیید نشده و به اطلاع طرف اوراسیایی نیز می رسد و جریمه و مجازات لازم هم برای متقاضی در نظر گرفته شود)

تصمیمات جلسه به شرح ذیل می باشد:

- ۱- فراهم شدن امکان دسترسی اتاق های بازرگانی ایران به عنوان مرجع صدور گواهی مبدا به "سامانه توانیران" جهت استفاده از اطلاعات مربوط به عمق ساخت کالاهای تولیدی
- ۲- هماهنگی و همکاری مستمر بین اتاق بازرگانی ایران و مرکز ساخت داخل، ماشین سازی و تجهیزات- معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت برای کسب اطلاعات تکمیلی در راستای صدور گواهی مبدا
- ۳- انجام بازرسی تصادفی و بررسی در صورت وجود تردید منطقی در زمینه احراز مبدا کالا در مورد کالاهای وارداتی مشمول موافقتنامه تجاری ایران و اوراسیا (قابل تعمیم به سایر موافقتنامه های تجاری) توسط گمرک ج.ا.ایران با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت ایران

۴- مسوولیت "کمیته ملی قواعد مبدا موافقتنامه ایران و اوراسیا" و "کمیته ملی امور گمرکی موافقتنامه ایران و اوراسیا" در زمینه بررسی گزارش های میدانی، تحلیل آماری و سایر اطلاعات مربوط به کالاهای وارداتی مشمول موافقتنامه برای تشخیص میزان حساسیت و لزوم انجام بازرسی تصادفی در گمرکات و اعلام موارد به گمرک ج.ا.ایران

۵- مسوولیت کمیته ملی قواعد مبدا در چارچوب نظارت و هماهنگی موارد مربوط به اجرای قواعد مبدا موافقتنامه اعم از صدور، ارزیابی گواهی های مبدا وارده و تأیید گواهی های مبدا و لزوم حضور نمایندگان سازمان ملی استاندارد ایران، وزارت صنعت معدن و تجارت (مرکز ساخت داخل)، وزارت جهاد کشاورزی در کمیته مزبور

ملاحظات مربوط به اجرای قواعد مبدا (موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا)

تأیید شده توسط هیأت وزیران

۱۳۸۰/۴/۶

قواعد مبدا چیست؟

• قواعد مبدا، مجموعه ضوابط و معیارهایی هستند که مبنای تعیین مبدا ساخت یا تولید کالا محسوب میشوند معیارهای مورد استفاده توسط دولت ها جهت احراز مبدا کالا نیز یکسان نبوده و معیارهای مختلف و متفاوتی در این زمینه رایج است. اگر چه از معیار تغییر شکل اساسی کالا در اغلب کشورهای جهان به عنوان مبنای اصلی تعیین مبدا کالا استفاده میشود. اما بسیاری از کشورها نیز معیارهایی از قبیل «تغییر طبقه بندی گمرکی تعرفه کالا»، «درصد ارزش ساخت» و حتی «میزان پردازش در فرایندهای ساخت یا تولید کالا» را نیز برای این منظور مورد استفاده قرار میدهند.

دامنه کاربرد قواعد مبدا

۱. به کارگیری اقدامات و اجرای سیاستهای تجاری از قبیل اقدامات ضد قیمت شکنی و اقدامات حفاظتی
۲. تعیین صلاحیت کالا برای برخورداری از رفتار ترجیحی یا رفتار دولت کامله الوداد (توجهات تعرفه ترجیحی یا نرخهای تعرفه کامله الوداد)
۳. به کارگیری الزامات برجسب زنی و علامتگذاری
۴. استفاده و اعمال ضوابط در تدارکات دولتی
۵. استفاده های آماری

مراحل اجرایی قواعد مبدا

- صدور گواهی مبدا
- ارزیابی گواهی های مبدا صادره کشورهای مقابل
- تأیید گواهی مبدا

قوانین مورد استناد در زمینه قواعد مبدا در ایران

- قانون امور گمرکی
- آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی
- موافقتنامه های تجاری منعقد شده بین ج.ا.ایران و سایر کشورها

صدور گواهی مبدا

مرجع صدور گواهی مبدا

- ماده ۲۶ الف تعاریف (موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا): ب) "نهاد مجاز" به معنی مرجع صلاحیتدار منصوب هر طرف جهت صدور گواهی مبدا به موجب این موافقتنامه است.
- فصل دوم قانون امور گمرکی (مصوب ۱۳۹۰)
- ماده ۱۷ - کشور مبدا کالا کشوری است که کالا در آن تولید یا ساخته و به منظور اعمال اهداف تعرفه ای گمرکی، محدودیت های مقابله ای یا هر اقدام دیگر مرتبط با امر تجارت در آن، به کار گرفته میشود. قواعد مبدا براساس ضوابط سازمان تجارت جهانی و مورد تأیید شورای همکاری گمرکی در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین می گردند.
- تبصره - مرجع صدور گواهی مبدا در ایران اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران است.

اقدامات در چارچوب صدور گواهی مبدا

- اعلام اسامی و مشخصات و نمونه مهر و امضای مراجع ذی صلاح گواهی مبدا به اتحادیه اقتصادی اوراسیا
- چاپ نمونه گواهی مبدا یا دستورالعمل مندرج در مفاد موافقتنامه و اعلام به اتحادیه اقتصادی اوراسیا
- به روز رسانی مستمر تغییرات در مشخصات و نمونه مهر و امضاها
- ارسال دستورالعمل قواعد مبدا موافقتنامه به استاتها و برگزری دوره های آموزشی
- برگزری دو جلسه کمیته ملی قواعد مبدا و جلسه کمیته فرعی قواعد مبدا با اتحادیه اقتصادی اوراسیا

چالشها در صدور گواهی مبدا

- در بعد شکلی گواهی مبدا
- در بعد محتوایی و احراز مبدا کالا

نحوه محاسبه محتوای ارزش افزوده (VAC) (ماده 6.5)

- به منظور محاسبه ارزش افزوده محتوای داخلی (که از این پس "VAC" نامیده می شود) روش زیر به کار خواهد رفت:

$$VAC = \frac{EXW \text{ ارزش} - \text{ارزش مواد فاقد مبداء}}{EXW \text{ ارزش}} \times 100\%$$

$$VAC \geq 50\% \checkmark$$

برخی از مصداق کالاهایی که به طور کامل تولید شده یا به دست آمده اند (W.O)، ماده (6.4)

- (الف) گیاهان و محصولات گیاهی
- (ب) حیوانات زنده متولد شده و پرورش یافته در قلمرو یک طرف موافقتنامه؛
- (پ) کالاهای به دست آمده از حیوانات زنده در قلمرو یک طرف موافقتنامه؛
- (ت) کالاهای به دست آمده از شکار، تله گذاری، ماهیگیری، پرورش آبزیان، گردآوری یا صید انجام شده در قلمرو یک طرف موافقتنامه؛
- (ث) مواد معدنی و موادی که در طبیعت وجود دارند
- (ج) کالاهای به دست آمده از ماهیگیری در دریا و سایر کالاهای دریایی

ماده 6.۳- معیارهای احراز مبداء کالا

- در صورتی کالاهای به عنوان کالاهای دارای مبداء محسوب می شوند که یک از شروط زیر را رعایت کرده باشند:
- (الف) به طور کامل در قلمرو یکی از طرفین به دست آمده یا تولید شده باشند (۱۰۰٪)؛ یا
- (ب) با استفاده از مواد واجد شرایط مبداء یک طرف یا طرفین به طور کامل در قلمرو یک طرف یا طرفین موافقتنامه تولید شده باشند (PE)؛ یا
- (پ) با استفاده از مواد فاقد مبداء در هر طرف تولید شده باشند مشروط بر آن که ارزش افزوده محتوای داخلی آن طرف کمتر از ۵۰ درصد ارزش تحول در محل کار (EXW) نباشد (VAC X%)؛
- به استثنای مواردی که مجاز تعیین مبداء خاص در پیوست (۲) این موافقتنامه برای کالاهای مزبور بیان شده است (PSR).

ارزیابی گواهی های مبداء صادره کشورهای مقابل

چالش های صدور گواهی مبداء

- ناشناسی صادرکنندگان با فرایند درخواست گواهی مبداء و اسناد و مدارک لازم برای ارائه
- نا آشنایی مراجع صدور با روش های محاسبه و تشخیص محتوای داخلی کالا
- عدم وجود زیرساخت مناسب برای تعیین ارزش افزوده کالای تولیدی و راستی آزمایی اظهارات صادرکننده/تولید کننده

معیارهای ویژه احراز مبداء

- کد تعرفه شرح کالا معیار احراز مبداء (PSR)
- مثال:
- ۷۲۰۲ لوله ها و پروفیل های توخالی از جنس عملیات منجر به تغییر فصل نظام هدايت
- ۸۷۰۲ وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل نه نفر یا بیشتر با راننده
- محتوای ارزش افزوده معادل ۵۰٪ مشروط بر آنکه عملیات فنی زیر صورت پذیرفته باشد:
- - مونتاژ بدنه (کابین) یا تولید بدنه (کابین)
- - نقاشی بدنه (کابین)
- - نصب موتور برای وسایل نقلیه یا موتور استرژیک داخلی از نوع چهارچرخه
- - نصب موتور الکتریکی کششی (تراپورده لکتر و موتور ها)
- - نصب گیربکس

ماده ۶.۲۳ رد رفتار تعرفه-ای ترجیحی

- ۱- در مواردی که کالاهای الزامات این فصل را محقق نکرده باشند یا در مواردی که وارد یا صادر کننده شواهد الزامات این فصل را رعایت کنند، مقامات گمرکی طرف وارد کننده می تواند رفتار تعرفه ای ترجیحی را رد و مواردی گمرکی یو فاعیت نشده را بر طبق آیین و مقررات خود مطابق تعاریف
- ۲- مقامات گمرکی طرف وارد کننده می تواند رفتار تعرفه ای ترجیحی را رد کنند اگر:
- (الف) کالاهای الزامات این فصل را برای این که دارای مبداء طرف صادر کننده تلقی شود، محقق نکنند یا این که
- (ب) الزامات دیگر این فصل از جمله موارد زیر را رعایت نکرده باشند
- (۱) الزامات ماده ۶.۵ این موافقتنامه؛
- (۲) گواهی مبداء تسلیم شده به نحوی که در پیوست (۲) این موافقتنامه مشخص شده به طور مفصلی تکمیل نشده باشند
- (۳) رویه های تأیید انجام شده به موجب ماده ۶.۵ این موافقتنامه نتواند مبداء کالاهای را اثبات نموده یا نتوانی خود را با معیارهای مبداء نشان دهد
- (۴) مرجع تأیید طرف صادر کننده تأیید کرده باشد که گواهی مبداء صادر نشده (به عنوان مثال جعلی است) یا باطل شده است (باعتبار نداشته است)
- (۵) مقام گمرکی طرف وارد کننده طی حاکمیت شش ماه پس از تاریخ درخواست تأییدیه ارائه شده به مرجع تأیید طرف صادر کننده، پاسخی دریافت نکند یا پاسخ این درخواست حاوی اطلاعات کافی برای تشخیص مبداء کالاهای از یک طرف نباشد
- ۳- فرموله ای که طرف وارد کننده از طریق رویه های تأیید منوجه شود که صادر یا تولید کننده کالاهای به منظور اخذ گواهی مبداء اطلاعات نادرست یا کاذب ارائه کرده است، مقامات گمرکی طرف وارد کننده می تواند بر طبق آیین و مقررات داخلی مربوطه از اعطای رفتار تعرفه ای ترجیحی برای کالاهای مشابه مشمول گواهی مبداء صادر شده برای آن صادر یا تولید کننده نیز امتناع کنند

بخش سوم، رفتار تعرفه-ای ترجیحی

- ماده ۲۲.۶ اعطای رفتار تعرفه ای ترجیحی
- ۱- رفتار تعرفه ای ترجیحی به موجب این موافقتنامه برای کالاهای دارای مبداء که الزامات این فصل را رعایت می کنند، اعمال می شود.
- ۲- مقامات گمرکی طرف وارد کننده رفتار تعرفه ای ترجیحی را برای کالاهای دارای مبداء طرف صادر کننده اعطا می کنند، مشروط بر این که:
- الف) کالاهای وارداتی که معیار مبداء موضوع ماده ۶.۵ این موافقتنامه را سرم کرده باشند
- ب) اظهار کننده لطیف با الزامات این فصل را نشان دهد
- پ) بر طبق الزامات بخش دوم این فصل گواهی مبداء مستر، به طور مفصلی تکمیل شده و اصل آن به مقامات گمرکی طرف وارد کننده تسلیم شده باشد
- ۳- با وجود بند ۲ این ماده هر مواردی که مقامات گمرکی طرف وارد کننده در خصوص مبداء کالاهایی که برای آن رفتار تعرفه ای ترجیحی درخواست شده باشد یا در خصوص اسناد گواهی مبداء ارائه شده تردیدی متعلق داشته باشند می تواند اعمال رفتار تعرفه ای ترجیحی را برای کالاهای مذکور به حالت تعلیق درآورده یا رد نمایند یا این حال، کالاهای مذکور را می توان بر طبق الزامات اولین و مقررات طرف مزبور ترجیحی کرد

بخش دوم، اسناد اثبات کننده مبداء کالا

- ماده ۱۵.۶ درخواست رفتار تعرفه ای ترجیحی
- ۱- برای برخورداری از رفتار تعرفه ای ترجیحی، متقاضی باید یک گواهی مبداء بر طبق الزامات فصل ششم موافقتنامه به مقامات گمرکی طرف وارد کننده تسلیم نماید.
- ۲- گواهی مبداء ارائه شده به مقامات گمرکی طرف وارد کننده، باید اصلی، معتبر و منطبق با قالب تنظیم شده در پیوست ۲ این موافقتنامه بوده، بر طبق الزامات مندرج در پیوست (۲) این موافقتنامه به طور مناسب تکمیل شده باشد.
- ۳- نهاد مجاز طرف صادر کننده باید اطمینان دهد که گواهی های مبداء بر طبق الزامات مندرج در پیوست (۲) این موافقتنامه به طور مناسب تکمیل شده است.

20/12/91 up to

آیین نامہ اجرایی امور گمرکی

- ماده ۲۴: گواهی مبدأ در مواقع لزوم برای اعمال تعرفه های ترجیحی، اعمال ضوابط تجاری یا اقتصادی اتخاذ شده یک جانبه یا تحت موافقت نامه های دو یا چند جانبه یا اعمال ضوابط اتخاذ شده به دلیل مسایل بهداشتی یا عمومی مطالبه خواهد شد.
- ماده ۲۵: در مواقعی که گمرک در خصوص گواهی اسنادی مبدأ تردید یا ظن تخلف داشته باشد، می تواند از مقامات صلاحیت دار کشور صادر کننده گواهی با ذکر دلایل تردید و مستندات، نایب گواهی اسنادی مبدأ را مطالبه نماید. گمرک می تواند به استعلام مقامات صلاحیت دار سایر کشورها در خصوص گواهی اسنادی مبدأ به شرط رعایت عمل متقابل، پاسخ دهد.

‘**DA 516**’

• تبصره ۹ در مواردی که کشور سازنده کالا احراز شده و محصول کشورهای متنوع معامله نبوده و مشمول تعرفه های ترجیحی و محدودیت های مقداری نگردد، با تشخیص محرک ایران آرایه گواهی مبدأ ضروری نص باشد.

ارز فایه اسناد

▪ فصل سوم رسیدگی اظهارنامه (ارزیابی)

▪ ماده ۶۶: به منظور حصول اطمینان از اجرای مقررات گمرکی، وصول وجوه متعلقه، صحت مشحورات اظهارنامه و اسناد، کالاهای اظهارشده از لحاظ نوع جنس، تعداد، وزن، ارزش، کشور سازنده، تعرفه و سایر مشخصات و مجوزهای لازم باید مورد ارزیابی و کنترل های گمرکی قرار گیرند. وظایف ارزیابان، کارشناسان و سایر کارکنان، نحوه نمونه برداری، تفحص اسناد، کشف تخلف و گزارش آن، نحوه و میزان واریسی و معاینه پرفاس اصول انتخاب خطف و واریسی اتفاقی و تریج نتایج واریسی بر اظهارنامه ملی دستورالعملی توسط گمرک ایران تعیین و ابلاغ می شود.

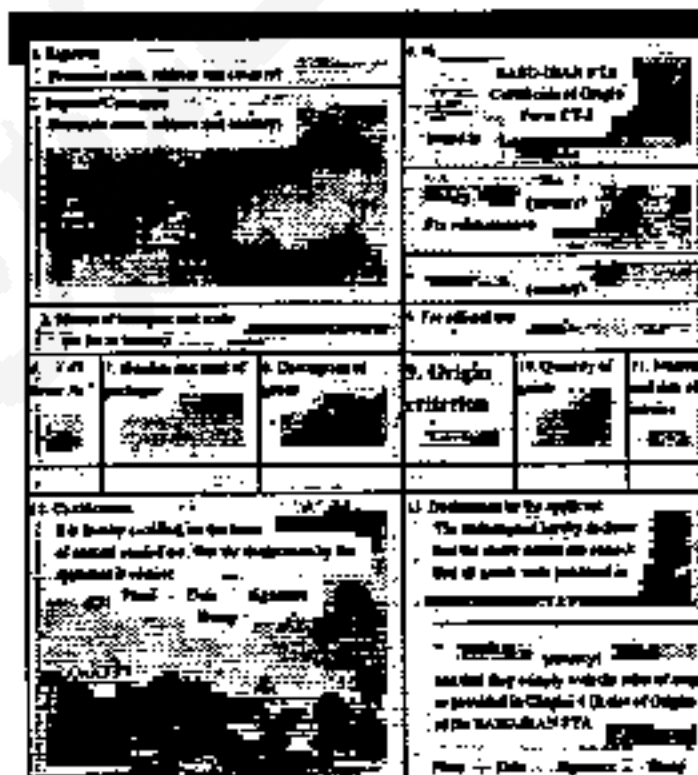
دستورالعمل اجرایی ماده ۶۶ تعیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی

الزامات ارائه تعرفه ترجیحی در چارچوب موافقتنامه

ارزیابی گواهی مبدأ ارائه داده شده در گمرکات از لحاظ اصالت (شکل ظاهری گواهی مبدأ، مهر یا امضا، مشخصات مراجع صدور، مشخصات امتیاز گواهی مبدأ)

احراز مبدأ کالا (بازرسی تصادفی، و ارزیابی کالا از لحاظ تطابق با مندرجات فصل قواعد مبدأ موافقتنامه فیملین از جمله معیارهای مبدأ کالا)

در صورت هرگونه شک و تردید در مورد اصالت و رعایت شرایط احراز مبدأ کالا با مستندات از مراجع تأیید طرف مقابل استعلام گردد.

فرم های گواهی مبدأ هر
یک از ۵ کشور عضو
اتحادیه و با جاساسان
همانگ داشتن
موافقتنامه تنظیم
شده اند.

ولی هر کدام دارای رنگ
های مختلف و ویژگی
های امنیتی خاصی
می باشند.

این گواهی مبدأ باید در
مراجعه در صلاح مهر و
تأیید شوند.

چالشهای مربوط به رد یا پذیرش گواهی های مبدأ در گمرکات

- لزوم بررسی دقیق گواهی های مبدا از لحاظ مشخصات امنیتی و تطابق نمونه مهرها در بعد تشخیص اصالت گواهی مبدا
- عدم وجود زیرساخت کافی برای ارزیابی، نمونه برداری و آزمایش محموله های کالایی در بازدیدهای تصادفی جهت احراز مبدا کالا

تائید گواہی میدا

مراجع تأیید گواهی مبدأ اوراسیا

ردیف	شرح	ملاحظات
۱	این موافقتنامه در خصوص اصل گواهی مبدأ و باطلی کالاهای متعلق گواهی مبدأ یا مدارک مبدأ بر اساس ماده ۲۴ این موافقتنامه بوده متشکل از دو بخش است: بخش اول شامل تعاریف و اصطلاحات گواهی مبدأ و بخش دوم شامل شرایط و ضوابط گواهی مبدأ است.	
۲	این موافقتنامه در خصوص اصل گواهی مبدأ و باطلی کالاهای متعلق گواهی مبدأ یا مدارک مبدأ بر اساس ماده ۲۴ این موافقتنامه بوده متشکل از دو بخش است: بخش اول شامل تعاریف و اصطلاحات گواهی مبدأ و بخش دوم شامل شرایط و ضوابط گواهی مبدأ است.	
۳	این موافقتنامه در خصوص اصل گواهی مبدأ و باطلی کالاهای متعلق گواهی مبدأ یا مدارک مبدأ بر اساس ماده ۲۴ این موافقتنامه بوده متشکل از دو بخش است: بخش اول شامل تعاریف و اصطلاحات گواهی مبدأ و بخش دوم شامل شرایط و ضوابط گواهی مبدأ است.	

ماده ۶. ۲۸ تأیید مبدأ

- ۱- در مواردی که مشخصات گمرکی کشور طرف واردکننده در خصوص اصل گواهی مبدأ و باطلی کالاهای متعلق گواهی مبدأ یا مدارک مبدأ بر اساس ماده ۲۴ این موافقتنامه بوده متشکل از دو بخش است: بخش اول شامل تعاریف و اصطلاحات گواهی مبدأ و بخش دوم شامل شرایط و ضوابط گواهی مبدأ است.
- ۲- تمامی درخواستهای تأیید باید همراه با اطلاعات کافی برای شناسایی کالاهای مربوطه باشد.
- ۳- درخواست تأیید طرف صادرکننده باید همراه با یک نسخه از گواهی مبدأ بوده. شرایط و ضوابط درخواست تأیید در ضمیمه این موافقتنامه درج شده است.
- ۴- درخواست تأیید در خواست به موجب بند (۱) این ماده باید طرف مقصد شش ماه پس از تاریخ درخواست تأیید مدکور به درخواست مقامات گمرکی طرف واردکننده پاسخ دهد.
- ۵- در پاسخ به یک درخواست به موجب بند (۱) این ماده مرجع تأیید طرف صادرکننده باید با ارائه مدارک مستند درخواستی مربوط شده از تولیدکننده و/یا صادرکننده به وضوح مشخص کند که آیا گواهی مبدأ معتبر است و/یا این که آیا کالاهای متعلقه به عنوان کالای با مبدأ طرف مقصد تلقی شوند یا خیر. در صورتی که پاسخ به درخواست تأیید بند (۱) ماده ۲۴ این موافقتنامه ممکن است افعال شود حقوق گمرکی پرداختی باید در صورتی بازتاب داشته شود که نتایج حاصل از فرایند تأیید به وضوح مشخص و قابل گد که کالاهای صادر شده در حلقه نامی فرایند این فصل هستند.

ماده ۶. ۲ تعاریف

(موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا)

ز) "مرجع تأیید" به معنی مرجع صلاحیتدار دولتی منصوب هر طرف است که تدابیر تأیید را انجام می دهد

چالشهای مربوط به تأیید گواهی مبدأ

- با توجه به صدور گواهی های مبدأ بدون دریافت اسناد کافی از صادرکننده/ تولید کننده پاسخ مناسبی به استعلامات داده نمی شود.
- در صورت عدم ارائه پاسخ مناسب تا شش ماه از زمان درخواست تخفیفات تعرفه ای به کالاهای مشابه آن صادر کننده نیز می تواند متوقف شود.

فرایند فعلی تأیید گواهی مبدأ اوراسیا در ایران

- استعلام گمرکات اوراسیایی از گمرک ج.ا. ایران (دفتر همکاری های بین المللی)
- ارجاع استعلام به اتاق بازرگانی ایران
- بررسی موارد از طریق اتاق صادرکننده گواهی مبدأ مورد نظر و پاسخ به گمرک ج.ا. ایران
- انعکاس پاسخ اتاق ایران به طرف اوراسیایی

تأیید گواهی مبدأ در ایران

- ماده ۲۵ : در مواقعی که گمرک در خصوص گواهی اسنادی مبدأ تردید یا غن تخلف داشته باشد، می تواند از مقامات صلاحیت دار کشور صادرکننده گواهی با ذکر دلایل تردید و مستندات تأیید گواهی اسنادی مبدأ را مطالبه نماید. گمرک می تواند به استعلام مقامات صلاحیت دار سایر کشورها در خصوص گواهی اسنادی مبدأ به شرط رعایت عمل متقابل، پاسخ دهد.
- با استناد به این ماده گمرک ج.ا. ایران به عنوان مرجع تأیید و جهت استعلام درخواستهای تأیید به طرف اوراسیایی معرفی گردید.
- در سایر موافقتنامه های تجارت ترجیحی ایران طرفین ملزم به معرفی مرجع دولتی تأیید گواهی مبدأ ذکر نشده اند.
- فرایند تأیید گواهی مبدأ در موافقتنامه های تجاری دنیا متفاوت است.

نوصیه های لازم برای اتاق های بازرگانی صادر کننده گواهی مبدأ

- به اشتراک گذاری امکانات و اطلاعات میان اتاق های بازرگانی سراسر کشور
- ایجاد کانال های ارتباطی لازم با فعالین بخش خصوصی
- ایجاد کانال های ارتباطی با نهادهای رسمی ذیربط در ایران
- ایجاد زیرساخت های لازم برای تبادل الکترونیکی داده ها
- مشارکت فعال در نشست های دوره ای کمیته قواعد مبدأ
- تربیت نیروی کارشناسی مسلط به موافقت نامه و قواعد مبدأ
- تشکیل کارگروه داخلی قواعد مبدأ در اتاق ایران
- روزآمدسازی اطلاعات موافقت نامه از طریق ارتباط مداوم با مراجع رسمی ذیربط

نوصیه های لازم برای اتاق های بازرگانی صادر کننده گواهی مبدأ

- شناخت کامل و دقیق ضوابط موافقت نامه
- حصول اطمینان از ایرانی بودن کالا
- دقت در تکمیل فرم گواهی مبدأ موافقت نامه (CT3-Form)
- حفظ و نگهداری مستندات لازم
- آشنایی دقیق با معیارهای احراز مبدأ کالا
- آشنایی با سازوکارهای حل اختلاف و رویه های اداری رسیدگی به دعاوی
- ایجاد کانال های ارتباطی لازم با تولیدکنندگان داخلی و آزمایشگاه ها
- مستندسازی سوابق و ایجاد پایگانی کامل

نوصیه های لازم برای فعالین بخش خصوصی در خصوص قواعد مبدأ موافقت نامه اوراسیا

- آشنایی کامل با فرم گواهی مبدأ موافقت نامه (CT3-Form) و توانایی تکمیل آن
- مستندسازی سوابق و مدارک پشتیبان آن و حفظ آن برای یک دوره سه ساله
- آشنایی نسبی با معیارهای عمومی و ویژه احراز مبدأ کالا طبق موافقتنامه
- آشنایی نسبی با سازوکارهای حل اختلاف و رویه های رسیدگی به دعاوی
- روزآمد نگه داشتن اطلاعات خود پیرامون موافقت نامه انعکاس مشکلات خود در زمینه گواهی های مبدأ

پایا تشعشعگر از تریجیجه ششوما

حاجی کریمی

امروز بین غلغل و توافق نقشه های تجاری

توجیه های لازم برای مقامات گمرکی نباید گواهینامه مبدا

- ایجاد کاتال های ارتباطی لازم با فعالین بخش خصوصی
- ایجاد کاتال های ارتباطی لازم با نهادهای رسمی مرتبط در ایران
- پی وی و ایجاد زیرساخت های فنی و انباری لازم برای تبادل الکترونیکی داده ها و مستندات گمرکی با کشورهای عضو موافقت نامه
- مشارکت فعال در نشست های دوره ای مربوط به کمیته فنی قواعد مبدا و همکاری های گمرکی
- ترویج نیروی انسانی و کامپیوتری لازم و مسلط به موضوعات موافقتنامه و قواعد مبدا
- تشکیل کارگروه داخلی قواعد مبدا به عنوان یک رکن تخصصی در گمرک
- روزآمد نگه داشتن اطلاعات مربوط به موافقتنامه از طریق ارتباط مداوم با مراجع رسمی مرتبط
- آشنایی دقیق و کامل با سازوکارهای حل و فصل اختلاف و رویه های ابزاری برای رسیدگی به معایب مربوط

توجیه های لازم برای مقامات گمرکی نباید گواهی مبدا

- شناخت کامل و دقیق از ضوابط موافقت نامه
- فرآیند تعیین نمونه فرم گواهی مبدا در یک از کشورهای عضو آفراسیا با نمونه امضاء و نمونه مهر نهادهای مجاز
- آشنایی دقیق با مشخصات آمینتی به منظور تشخیص اصالت گواهی های مبدا
- آشنایی دقیق و کامل با معیارهای عمومی احراز مبدا
- ایجاد کاتال های ارتباطی لازم با اتاقهای بازرگانی داخلی و صادرکننده کسواهی مبدا ترجیحی و به اشتراک گذاری مستندات و داده ها
- ایجاد کاتال های ارتباطی لازم با نهادهای تأیید کننده گواهی مبدا و گمرکات سایر کشورهای عضو آفراسیا و به اشتراک گذاری مستندات و داده ها
- ایجاد کاتال های ارتباطی لازم و شبکه های دسترسی برخط به نتایج آزمایشگاه های داخلی و خارجی
- ایجاد رویه های لازم برای حفظ و نگهداری سوابق با حداقل سه سال و پشتیبانی آسان

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل

شماره: ۱۴۰۰/۱۰۰/۹۷۳۱

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۳۱

پیوست:

«بسمه تعالی»

«تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها»

آسی + حائز اهمیت

جناب آقای میراشرفی

معاون محترم وزیر و رئیس کل گمرک ج.ا.ایران

جناب آقای صادقی نیارکی

معاون محترم امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت ایران

جناب آقای شافعی

رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

جناب آقای شریعتی

رئیس محترم سازمان ملی استاندارد ایران

موضوع: بررسی چالش‌های مربوط به احراز مبدا کالا در گواهی‌های مبدا و ارائه راهکارها

با سلام

احتراماً، همانطور که مستحضرد یکی از پایه‌های موافقتنامه‌های تجارت آزاد و ترجیحی بین کشورها موضوع قواعد مبدا می‌باشد و در مفاد این موافقتنامه‌ها همواره یک فصل به آن اختصاص می‌یابد. در واقع صدور گواهی‌های مبدا معتبر و بررسی دقیق آن‌ها در مبادی ورودی کشورها جهت احراز مبدا کالا، متضمن اعطای ترجیحات و تخفیفات تعرفه‌ای تنها به کشور طرف موافقتنامه می‌شود و از برخورداری کالاهای تولیدی سایر کشورها از این امتیازات جلوگیری می‌شود.

با عنایت به اجرایی شدن موافقتنامه موقت تشکیل منطقه تجارت آزاد بین ج.ا.ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و در پیش بودن موافقتنامه تجارت آزاد با آن اتحادیه و لزوم صدور دقیق و مستند گواهی‌های مبدا در کشورمان و بررسی گواهی‌های مبدا صادره کشورهای مقابل جهت احراز مبدا کالا، و دستور معاون اول محترم رئیس جمهور در جلسه "آخرین وضعیت روابط ایران و اوراسیا" در تاریخ ۱۴۰۰/۳/۲۳ برای پیگیری جدی موضوع، خواهشمند است در جلسه‌ای که با دستورکار زیر در تاریخ ۱۴۰۰/۴/۱۶ ساعت ۱۰/۳۰ صبح در دفتر اینجانب واقع در ساختمان اداری سازمان توسعه تجارت ایران برگزار می‌شود حضور بهم رسانید.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان توسعه تجارت ایران

معاون وزیر و رئیس کل

شماره: ۱۴۰۰/۱۰۰/۹۷۳۱

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۳۱

پیوست:

«بسمه تعالی»

«تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها»

- ۱- بررسی عملکرد و چالشهای صدور، تأیید، پذیرش گواهی های مبدا و احراز مبدا کالا با تأکید بر مورد موافقتنامه موقت ایران و اوراسیا (سازمان توسعه تجارت، اتاق بازرگانی ایران و گمرک ج.ا ایران)
- ۲- کمبودهای موجود در بخش زیرساخت، تجهیزات و آزمایشگاه، نیروی انسانی، قوانین و مقررات و... در حوزه قواعد مبدا (اتاق بازرگانی ایران و گمرک ج.ا ایران)
- ۳- بررسی شیوه های تعیین درصد عمق ساخت داخل کالاهای تولیدی (امور صنایع وزارت صمت)
- ۴- ارائه راهکارها و پیشنهادات ۲۹۴۶۲۹۱

حمید زادبوم